

WWW-les

Wie weet wat

M4.1

Opdracht: Na een inleiding met instructies gaan de leerlingen in groepjes aan de slag om het toegewezen medium te ontmaskeren. In een mini presentatie vertelt elk groepje over hun woordweb met behulp van de W's. Met de klas wordt het filmpje over mediadragers van vroeger met de bevindingen van andere kinderen bekeken. Hierna gaan ze hun eigen gebruik onder de loep nemen.

Groep: 4
Tijdsduur Voorbereiding: ± 15 minuten (Hangt af van de voorkennis en technische randvoorwaarden.)

Tijdsduur Kijken: 10 minuten

Tijdsduur Maken: 15 minuten

Tijdsduur Verwoorden: 25 minuten

Focus op competentiegroep: **Begrip:**

BI: Kan de verschillen benoemen tussen verschillende media: tv, boek, enz.

Mediawijsheid competentie: **CI:** Kan diverse gedrukte, digitale en audiovisuele informatiebronnen benutten om basale informatie te vinden.

GI: Kan verschillende apparaten en platformen gebruiken

Leerdoelen:

- De leerling maakt verder kennis met de 'oude' media. Hierdoor ontstaat bewustwording over de rol en invloed van media in de huidige samenleving (medialisering).
- De leerling kan de verschillen en de overeenkomsten tussen diverse media benoemen. En leert onderscheid te maken tussen de verschillende media.
- De leerling kan verschillende apparaten en platformen herkennen en/of gebruiken

Meer informatie:

Leerlingen leren onderscheid te maken tussen verschillende media door onderzoekend te leren. Daarnaast krijgen ze inzicht in de keuzemogelijkheden en weten ze welke media je waarvoor gebruikt. Verdieping in de media en mindmappen, zie bijlage 5.

Kijken!

Vorbereiding

- Bedenk welk KJK-leerdoel je wilt benadrukken:
De leerling maakt verder kennis met de 'oude' media.
De leerling kan de verschillen en de overeenkomsten tussen diverse media benoemen. En leert onderscheid te maken tussen de verschillende media.

Benodigheden

- De geprinte foto's uit de bijlage 5.

Lessuggestie

- Activeer voorkennis door aan het begin van de les te vragen of iemand weet over welke oude media zij hebben geleerd op school? Vraag naar de les uit groep 2 over de pictogrammen/afbeeldingen 'uit de oude doos' en refereer aan het beeldbel-gesprek over telefoneren vorig schooljaar. Wat weten ze daar nog van?
- Vertel dat de leerlingen in de tijdmachine stappen mét de kennis die zij nu bezitten. Ze gaan de media samen proberen te ontmaskeren. Ze krijgen per groep een medium via een afbeelding aangereikt.

Maken!

Vorbereiding

- Bedenk welk MAAK-leerdoel je wilt benadrukken:
  - De leerling herkent en benoemt de verschillen en overeenkomsten van diverse media.
  - De leerling herkent en benoemt de (verschillende) gebruikersfuncties van media.
  - De leerling kan op eigen wijze zijn ideeën, fantasieën en gedachten vormgeven en inbrengen voor het onderzoek en de samenwerking.

Benodigheden

- Digitale schoolbord met internetverbinding.
- YouTube filmpje
- Materialen:
  - papier
  - pen en/of potloden

Lessuggestie

- Laat de leerlingen in een groep een woordweb maken van of mindmap over het onbekende voorwerp met behulp van de W's. Dit mag met woorden en tekeningen.
  - Wat is het? (In het midden is er plaats voor de foto en/of naam.)
  - Voor wie is het gemaakt?
  - Wat kun je ermee?
  - Waar kun je het mee vergelijken en waarom? Wat voor apparaat of ding hebben we nu ervoor?
- Vertel dat de leerlingen door het maken van het woordweb of de mindmap onderzoeken wat het gekregen voorwerp is. Dat ze met de groep in de denkbeeldige tijdmachine gaan stappen. Het voordeel is dat ze hun kennis uit 2016 mogen gebruiken voor het ontmaskeren van het voorwerp.

Verwoorden!

Vorbereiding

Benodigheden

- Digitale schoolbord met internetverbinding.
- Computerlokaal met computers.
- Plakband of tape om de woordwebben op te kunnen hangen.

Reflectie

- De bevindingen worden in het kort aan de anderen gepresenteerd. Na de minipresentaties per groep over hun afbeelding en woordweb/mindmap, laat je het filmpje over de mediadragers van vroeger en de bevindingen van andere kinderen zien.
- Vergelijk de resultaten van de groepjes met de resultaten van de kinderen in het filmpje. Er is hier geen sprake van goed of fout.
- Hang alle woordwebben/mindmaps op en laat de leerlingen inzien dat je kunt zoeken via een afbeelding en via woorden. En dat dit digitaal via het web (internet) ook kan.
- Als er een computerlokaal beschikbaar is, kunnen de leerlingen de afbeelding met het groepje digitaal (nog een keer op een andere manier) ontmaskeren door de afbeeldingen te uploaden. Door 'omgekeerd afbeeldingen te zoeken' (reverse image search) via google afbeeldingen. Vertel erbij dat ze altijd het zoekresultaat op het World Wide Web aan een ouders, begeleider of leerkracht moeten voorleggen om te vragen of het resultaat, dus het antwoord klopt.
- Als er te weinig computers beschikbaar zijn, kan er klassikaal door de leerkracht gekeken worden naar de zoekresultaten van de afbeeldingen.
- Bewust worden van de gemedialiseerde samenleving lukt beter als er een link met de eigen ervaringen wordt gelegd. Hoe ziet het medium er tegenwoordig uit en/of wat lijkt erop of vervangt het? En wat zijn de ervaringen?

Bijlage 5

Film(camera)

Een filmcamera is volgens Wikipedia (2016) een toestel om snel opeenvolgende beelden vast te leggen op een lichtgevoelig medium (film) zodat ze later opnieuw bekeken kunnen worden.

De 8mm-film of 8 mm is volgens Wikipedia (2016) een formaat van een opnamemedium waar de filmstrip acht millimeter breed is.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/8mm-film>

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Filmcamera>

Meer bekijken: <http://in.beeldengeluid.nl/kanaal/2473-topmodellen-opnameapparatuur/2481-de-techniek-staat-voor-niks> (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Videocamera>)

Filmprojector

Een filmprojector volgens Wikipedia (2016) is een optisch apparaat om bewegende afbeeldingen op doorzichtig materiaal, een film, te projecteren op een doek. Een projector bestaat uit een lamp, een aantal lenzen, een vlinder en een mechaniek om de film te transporteren. De vlinder loopt synchroon met het aantal beeldjes per seconde.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Filmprojector>

Fotorol

Een fotorol (ook filmrolletje of film) is volgens Wikipedia (2016) een spoeltje met een daarop aangebrachte strook lichtgevoelig materiaal, geplaatst in een lichtdichte cassette. Deze cassette wordt in een analoge fotocamera geplaatst. Wanneer er een belichting heeft plaatsgevonden, verandert de chemische samenstelling van het filmpje en het kan dan ontwikkeld en afgedrukt worden op speciaal fotopapier of gescand worden.

Veelal werden foto's gemaakt met een kleinbeeld c.q. spiegelreflexcamera. Door de opkomst van de digitale camera wordt er steeds minder analoog gefotografeerd.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Fotorolletje>

Platenspeler

Een platenspeler (ook draaitafel, grammofoon of pick-up) is volgens Wikipedia (2016) een apparaat om grammofoonplaten af te spelen. De eerste grammofoons bevatten een opwindmechanisme om de plaat te kunnen laten draaien en een hoorn om de trilling van de naald mechanisch te versterken. Moderne grammofoons bevatten een nauwkeurige en gestabiliseerde elektromotor om de plaat te kunnen laten draaien en nemen de trilling van naald op met een element. Middels een versterker wordt het kleine elektrische signaal elektronisch door bijvoorbeeld een luidspreker weergegeven.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Platenspeler>

Meer lezen: <http://in.beeldengeluid.nl/collectie/search?q=platenspelers&page=1&publiclyViewableResultsOnly=true&digitalViewableResultsOnly=false>

LP

Een langspeelplaat, ook wel vinylplaat genoemd, vaak afgekort tot lp of elpee, is volgens Wikipedia (2016) een van vinyl gemaakte grammofoonplaat van 30 cm (12 inch) diameter, die aan elke kant ruimte biedt voor 20 à 30 minuten muziek. De afkorting lp staat voor long play, omdat een volledig muziekalbum doorgaans op één plaat past. De meeste lp's moeten op 33½ toeren per minuut worden afgedraaid. Andere platenformaten zijn singles en EP's. Elke grammofoonplaat heeft per zijde één doorlopende groef bestaande uit de inloop, daarna de opname en aan het eind de uitloop. De langspeelplaat werd in 1948 geïntroduceerd door Columbia Records. In de jaren 1990 verloren langspeelplaten aan populariteit door de opkomst van de compact disc, al bleven sommige artiesten hun muziek nog steeds alleen op lp uitbrengen.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Langspeelplaat>

Diaprojector

Een diaprojector (of diascoop) is volgens Wikipedia (2016) een toestel dat gebruikt wordt om dia's op een projectiewand of projectiescherm te projecteren. In de diaprojector bevindt zich een sterke lamp van 100 à 500 watt, die via diverse lenzen een dia belicht.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Diaprojector>

Een dia (of diapositief) is volgens Wikipedia (2016) een (met een zogenaamd omkeerprocedé) positief ontwikkelde kleuren- of zwart-witfoto op transparant materiaal.

Door de snelle ontwikkeling van de digitale camera is het grootschalig gebruik van dia's tot een einde gekomen. Waar vroeger na afloop van een vakantie "dia-avonden" werden georganiseerd om familie en vrienden te laten delen in de vakantievreugde, worden nu foto's op websites geplaatst, zodat iedereen op zijn eigen computer de foto's kan bekijken. Ook kunnen deze digitale foto's worden vertoond op de televisie. Het woord "dia" is nog terug te vinden in de aanduiding "diashow" (ook wel slideshow). Hiermee wordt bedoeld dat de foto's automatisch als serie kunnen worden bekeken.

Meer lezen: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Dia_\(fotografie\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Dia_(fotografie))

View-Master

Een View-Master is volgens Wikipedia (2016) de merknaam van een systeem voor stereofoto's. Het systeem werd in 1938 uitgevonden door de Amerikaanse Duitser William Gruber en in productie genomen door Sawyer's, een fabriekje in Grubers woonplaats Portland (Oregon).

De dia's zijn gemonteerd in ronde kartonnen schijven, zeven paren per schijf. Deze schijven passen in een stereoscoop of dia-projector.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/View-Master>

Meer lezen: <http://www.view-master.com/en-us>

Floppy

Een diskette of floppy(disk) is volgens Wikipedia (2016) een opslagmedium dat gebruikt wordt in een computer. De diskette werd eind jaren zestig door IBM ontwikkeld in een 8 inchversie. Na de opkomst van de pc in de jaren tachtig was het medium alomtegenwoordig voor gegevenstransport tussen verschillende computers, als extern geheugen of back-up. De laatste floppy-disks werden in 2011 door Sony geproduceerd.[1]

Een diskette bestaat uit een dun, flexibel (waarvan de Engelse benaming floppy is afgeleid), rond stuk plastic, bedekt met een magnetiseerbare laag en gevat in een vierkant of rechthoekig omhulsel.

De schijf wordt gelezen en beschreven in een zogenaamde floppydiskdrive, FDD of diskettestation, niet te verwarren met een 'fixed disk drive', dat een oude IBM-benaming is voor een harde schijf.

Meer lezen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Diskette>

Instructie voor met afbeeldingen zoeken

https://support.google.com/websearch/answer/1325808?p=ws_images_searchbyimagetooltip&visit_id=1-636129335359116858-3038358560&rd=1

Informatie over mindmappen

<https://www.jufbianca.nl/2013/11/mindmappen-met-kleuters/>

<http://www.mindmappenmetkleuters.nl/?articles/2013/01/07/mindmappen-met-kleuters-in-praxisbulletin.html>

<http://www.mindmappenmetkleuters.nl/public/mindmappenmetkleuters.pdf>

Filmcamera
Platenspeler
View-Master

Filmprojector
LP
Diskettes

Fotorol
Diaprojector

Bronnen:

Uitgeverij Malmberg. (2011, 30 juni). *Vroeger dat was een tijd... geleden! (Mediadragers van vroeger; door Malmberg)* [videobestand]. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://youtu.be/fjVOCaF5zzg>

Cubiss. (z.d.). *Lespakket Wijs met media: lespakket*. Gedownload op 9 september 2016, van <http://www.cubiss.nl/sites/default/files/bestanden/paginas/CUBISS-lespakket-groep3en4.pdf>

Wikipedia. (2016, 23 juni). *8-mm-film*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/8mm-film>

Wikipedia. (2016, 11 mei). *Dia (fotografie)*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van [https://nl.wikipedia.org/wiki/Dia_\(fotografie\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Dia_(fotografie))

Wikipedia. (2016, 1 juni). *Diaprojector*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Diaprojector>

Wikipedia. (2016, 19 maart). *Diskette*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Diskette>

Wikipedia. (2016, 26 juni). *Filmcamera*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Filmcamera>

Wikipedia. (2016, 25 mei). *Filmprojector*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Filmprojector>

Wikipedia. (2016, 2 juni). *Fotorolletje*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Fotorolletje>

Wikipedia. (2016, 19 september). *Langspeelplaat*. Geraadpleegd op 28 oktober 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Langspeelplaat>

Wikipedia. (2016, 1 juni). *Platenspeler*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Platenspeler>

Wikipedia. (2016, 20 mei). *View-Master*. Geraadpleegd op 9 september 2016, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/View-Master>